

[Startside](#) > ... > [Dine Rettigheder](#) > [Tiltalte i Straffesager](#) > 3 - Mine rettigheder under retssagen

3 - Mine rettigheder under retssagen

Hvor vil retssagen blive afholdt?

Strafferetssager finder normalt sted i retten i første instans. Disse kaldes for [distriktsdomstole](#). Generelt er det domstolen i det område, hvor den påståede lovovertrædelse blev begået, der behandler sagen. Retssager er normalt [offentlige](#). Det betyder, at alle kan være til stede i retten. Retten kan dog bestemme, at visse sager, f.eks. sager vedrørende seksualforbrydelser, kan foregå helt eller delvist uden offentlighedens tilstedeværelse. Det samme gør sig gældende, hvis du er under 18 år, når du tiltales for en lovovertrædelse.

Retten sammensætning afhænger af sagens karakter. Din sag kan påkendes af en dommer, en dommer og tre [læggdommere](#), to dommere og tre eller fire læggdommere eller af tre dommere. Generelt afhænger sammensætningen af, hvor alvorlig lovovertrædelsen er.

Kan anklagepunkterne ændres under retssagen?

Normalt kan et anklagepunkt ikke ændres, når der er rejst tiltale. Anklageren kan imidlertid udvide anklagepunktet til at omfatte en anden lov, hvis retten finder det hensigtsmæssigt i lyset af de forelagte beviser.

Følgende betyder ikke, at anklagepunktet ændres: Hvis anklageren begrænser anklagepunktet eller inddrager lovgivning, som ikke var nævnt i begæringen om retsmøde, eller fremlægger nye fakta for at underbygge anklagepunktet.

Hvis du erklærer dig skyldig i alle eller nogle af anklagepunkterne under retssagen, kan retten undlade at optage så meget bevis. I mindre alvorlige straffesager er sagsøgtes tilståelse normalt tilstrækkeligt til domfældelse. Jo mere alvorlig lovovertrædelsen er, desto mere bevis skal der optages som supplement til tilståelsen.

Hvilke rettigheder har jeg under retssagen?

Du har altid ret til at være til stede under en retssag, medmindre din sag afgøres i afdelinger ved [skriftlig procedure](#). I så fald kan du højst blive idømt ni måneders fængsel. Hvis straffen imidlertid lyder på mere end seks måneders fængsel, skal retten give dig mulighed for at forelægge en mundtlig redegørelse.

For nogle mindre alvorlige lovovertrædelser kan du blive dømt, selv om du ikke er til stede. I så fald kan dommen være en bøde eller maksimalt tre måneders fængsel og en konfiskation af udbytte af den strafbare handling på højst 10 000 EUR.

[faktablad 2](#)

Du har ret til at varetage dit eget forsvar. Du har også ret til en advokat. Hvis du møder i retten uden advokat, og retten finder, at du ikke kan varetage dit eget forsvar, kan retten udpege en advokat til at være din forsvarer. I princippet har du ret til at skifte advokat når som helst.

Du har ret, men er ikke forpligtet til at udtale dig. Som tiltalt i sagen er du ikke forpligtet til at hjælpe retten med at påvise din skyld. Hvis du ønsker at blive hørt i sagen, behøver du ikke fortælle sandheden, undtagen med hensyn til dine personlige oplysninger og din indtægt. Retten sammenligner din forklaring med andre personers forklaringer i sagen og med beviserne, hvorefter den vurderer, hvor pålidelig din forklaring er.

Hvilke rettigheder har jeg med hensyn til de beviser, der fremlægges mod mig?

Du har ret til indsigt i beviserne, hvis dette ikke er til skade for den strafferetlige undersøgelse. I princippet kan alle beviser imod dig anvendes i retten. Retten har dog ret til at begrænse forelæggelsen af beviser eller afhøringen af vidner, som tydeligvis ikke kan have nogen indflydelse på dommen.

Du har også ret til selv at forelægge beviser eller afhøre vidner. Du skal forelægge disse beviser eller udpege vidner så tidligt som muligt i forløbet, men du kan også inddrage dem for første gang under hovedretsmødet eller endog under ankesagen. Hvis du imidlertid udpeger nye vidner eller forelægger beviser på et meget sent tidspunkt, kan retten være i tvivl om vigtigheden heraf, når den tager stilling til din skyld.

Du og din advokat har ret til at afhøre alle vidner i sagen. Hvis du har en advokat, vil den pågældende normalt stille spørgsmålene i retten på dine vegne.

Finske domstole har frihed til at træffe afgørelse med hensyn til beviserne. Det betyder, at retten afgør det enkelte bevismaterialers eller vidnes vigtighed.

Vil oplysninger på min straffeattest blive taget i betragtning?

Hvis du har en [straffeattest](#) i Finland, vil der blive taget hensyn hertil ved straffastsættelsen. Tidligere straffe kan have indflydelse på, om der idømmes betinget eller ubetinget fængsel. Desuden kan det betyde en hårdere dom, hvis retten finder, at dine tidligere lovovertrædelser viser, at du ikke har respekt for loven.

En tidligere straf i Finland kan også betyde, at du får en mildere dom, hvis det anklagepunkt, der nu behandles, kunne have været behandlet i forbindelse med de tidligere anklagepunkter. Retten kan også tage hensyn til en ubetinget fængselsdom og samfundstjeneste i en anden medlemsstat med henblik på at tilpasse straffen.

Hvad sker der ved retssagens afslutning?

Retssagen afsluttes med dommen, som enten afsiges samme dag eller senere i afdelinger. Du kan findes skyldig i alle eller nogle af de lovovertrædelser, der nævnes i tiltalen, eller anklagepunkterne kan frafaldes.

Hvis retten kender dig skyldig, kan du idømmes følgende straffe:

Ubetinget fængsel

Ubetinget fængsel kan variere fra 14 dage til fængsel på livstid. Hvis straffen lyder på mere end 2 års fængsel, er den altid ubetinget.

Betinget fængsel

En fængselsstraf på op til to år kan gøres betinget, hvis retten finder det hensigtsmæssigt. Du kan idømmes en bøde og en betinget fængselsstraf, eller du kan idømmes samfundstjeneste på 20-90 timer, hvis den betingede fængselsstraf er på mere end et år.

En betinget fængselsstraf følges altid af en prøvetid på minimum et og maksimalt tre år. Hvis du ikke begår nye lovovertrædelser i denne periode, vil din fængselsstraf ikke blive fuldbyrdet. Hvis du begår en ny lovovertrædelse i denne periode, og du som følge heraf idømmes ubetinget fængsel, kan retten bestemme, at din betingede straf også skal fuldbyrdes.

Samfundstjeneste

En ubetinget fængselsstraf på op til otte måneder kan konverteres til [samfundstjeneste](#). Dette kræver normalt, at du har bopæl i Finland. Samfundstjeneste er måske ikke mulig, hvis du tidligere er straffet med ubetinget fængsel eller samfundstjeneste.

Ungdomsstraf

Hvis du er under 18 år, og du begår en lovovertrædelse, kan du idømmes en [ungdomsstraf](#). Dette er en særlig straf for unge lovovertrædere. Det er en hårdere straf end en bøde, men mildere end ubetinget fængsel.

Bødestraf

Du kan idømmes en bøde for mindre alvorlige lovovertrædelser. Bøder pålægges som [enkeltbøder](#). Der skal mindst være én enhed, og der må højst være 120. Hvis du idømmes bøder for flere lovovertrædelser på samme tid, kan det maksimale antal være højere.

Beløbsstørrelsen for en enhedsbøde afhænger af din indtægt på tidspunktet for retssagen. I øjeblikket ligger den mindste enhedsbøde på seks EUR.

Hvis du ikke betaler den bøde, som retten har pålagt dig, konverteres den til fængselsstraf. Tre ubetalte enhedsbøder svarer til én dag i fængsel.

Hvilken rolle har offeret under retssagen?

I Finland spiller offeret eller den krænkede part en forholdsvis stor rolle under retssagen. Den krænkede part kan tilslutte sig anklagerens tiltale eller rejse en særskilt tiltale. Ofret har også ret til at fremlægge anklagepunkter, hvis anklageren beslutter sig for at frafalde sine anklagepunkter. Derudover kan den krænkede part kræve erstatning fra den person, som mistænkes for lovovertrædelsen.

Den krænkede part bliver normalt spurgt i forbindelse med den strafferetlige undersøgelse, om han/hun kræver straf for den mistænkte person og/eller erstatning for lovovertrædelsen. Den pågældende kan også fremsætte sit krav i forbindelse med hovedretsmødet.

Relevante links

[Lov om offentlighed i forbindelse med retssager ved almindelige domstole \(engelsk\) og svensk \(uofficiel oversættelse\)](#)

[Lov om strafferetspleje \(engelsk\) og svensk \(uofficiel oversættelse\)](#)

[Straffeloven \(engelsk\) og svensk \(uofficiel oversættelse\)](#)

[Justitsministeriets folder om straffesager ved distriktsdomstole \(svensk\)](#)

[Justitsministeriets folder for ofre for forbrydelser](#)

[Retsplejeloven, og på svensk \(uofficiel oversættelse\)](#)

[Retsregisteret](#)

■ Sidste opdatering: 12/09/2025

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.